

Tiernapojat Panu keskellä kesää

YRJÖ VUORJOKI, aikapoikana valtiotieteen tohtoriksi väitellyt tunnettu pohjoispohjalainen ja mm. ansioitunut musiikkimies, kirjoittaa Kaltion nros 6/1949 Johan Rännärin arkiveisupainatuksesta Joululaulu, jonka toteaa Oulun tiernapojien yhteislaulun "Synti suuri surkia" alkuperäislaulusi. "Olisi sangen toivottavaa", lopettaa Vuorjoki, "että muitakin lisää "Tiernapojien" historiaan ilmestyisi Kaltioon, jos sellaisia kellä tiedossa on."

NIIHIN AIKIOIHIN tai hie-man myöhemmin levisi sitten kyllä tieto, että oululainen **Kalevi Rousti** oli vaimalla paneutunut tiernapojien historiaan. Valitettavan varhain joukostamme poistuneen lehtori ja maisteri Roustin tiernapoiakatutkielmat laajoine lähdeaineistoineen, viitteineen on hänen kuolemansa jälkeen talletettu Oulun yliopiston kirjastoon, jossa ne ovat tutkijain käytettävissä.

EN TUNNE ketään aikalaista, joka olisi Roustin perusteellisuudella paneutunut tiernapoiikkiimme. Nyt toimitettiin pöydälleni kirje, josta selviää, että entinen oulunkoululainen, hum. tieteiden kandidaatti **Hannu Ikonen** idyllisen Päijänteen Korpilahdella on paneutunut selvittämään oululaisen tiernapojanäytelmän lähteitä. Hän on huomannut, että näytelmän

sisällön (roolit, puvut, esitystavat etc.) ja sen tekstin kehitystä, muunnelmia ja esiintymistä on tutkittu verrattain perusteellisesti (esim. Celanderin väitöskirja ja Roustin käsikirjoitus). Sen sijaan hän toteaa, että oululaisen sen enempä kuin helsinkiläis-lounais-suomalaisen tradition mukaisen näytelmän sävelmien lähteitä hän ei ole havainnut laajemmin käsitellyn.

HANNU IKONEN tuntee em. oululaiset, mutta kaipaa mm. **Aapo Similän** versiota, painettu 1933, ja **Oulun Radioyhdistyksen** (!) vuodelta 1941. Edellinen selvinnee kaupunginkirjaston välityksellä, mutta kuka mahtaa tietää jälkimmäisestä? En tiedä, tutkiiko kukaan tällä hetkellä Oulussa tai Oulusta käsin Oulun musiikkihistoriaan liittyviä asioita, mutta ei tiennyt myöskään asiantuntijaystäväni, laulukirjan tekijä ja kuoronjohtaja nimimerkki Suti. Nyt pitäisi auttaa nuorta tutkijaa, niin kuin tutkijoita aina pitäisi auttaa. Siispä kysyn Ikonen sanoilla, 1) onko tiedossanne pai-

namattomia ja yksityisissä arkistoissa tai kokoelmissa olevia tiernapojamelodioiden **nuotinnoksia** ja 2), onko tiedossanne tiettyjä tiernapojanäytelmän **sävelmien** esikuvia; sellaisia sävelmiä, joista tiernapojien laulut ovat muotoutuneet?

KYSYJÄ lisää vielä, että näyttää siltä, että ruotsalaisen ja lounais-suomalaisen tradition sävelmillä paremmin kuin Piae Cantiones -kokoelman ostiatim-sävelmillä ei olisi juuri minkäänlaista musiikillista yhteyttä (tai ainakin vain erittäin heikko) oululaiseen tiernapojasävelmistöön.

AUTA MIESTÄ mäessä! Minun mahdollisuuteni ovat vähäiset, kun en ole musiikkimies. Kiirekin asialla olisi. Välitän vihjeet (esim. kuka tietäisi) mielelläni, mutta uskaltanen merkitä tähän myös kandidaattimme osoitteen: 41800 Korpilahi, puh. (941) 821 964.

HIENO ASIA, että Oulussa viikonvaihteessa Suomen Työvään Musiikkiliiton ja oululaisin voimin juhlittiin oululaisen ja oulunsyntyisen runoilijan,

säveltäjän ja kapellimestarin **Knut Kankaan** syntymän 100-vuotismuistoa.

KNUT KANGAS oli "vanhassa Oulussa" aikoinaan hyvin tunnetun siltavahdin **Heikki Kankaan** ja vaimonsa **Marian** poika. Niin kuin olivat vanhemmatkin tavallaan "tullareita", tuli myös pojasta aluksi tullimies. Musiikki oli kuitenkin Knut Kankaalle kaikki kaikessa, mies "musiikkia joka solullaan", kuten ohjaaja **Mirjam Lankila** kirjoitti valoittavassa muistoartikkelissaan Kalevassa.

KANGAS suoritti 1917 lukkari-urkurin tutkinnon ja omistautui sen jälkeen kokonaan musiikille, mm. kahteen otteeseen täällä syntymäkaupungissaan. Uupumatta hän johti ja ohjasi melkein kaikki työvään musiikkiharrastukset, sävelsi ja opetti.

TUNNETTU oululainen musiikkimies **Eino Hänninen** kertoi jo keväällä 100-vuotissyntymäpäivän aikoihin Kankaan elämäntyöstä YLE:n paikallislähetyksessä. Eikka on vetänyt kansien väliin Oulu-seuran ideoiman **Oululaisen laulukirjan**, joka ilmestyy syksyllä. Kangasta kirjassa edustaa mm. tunnettu Taiston tiellä. Kangas oli myös runoilija. Toivottavasti joku nyt jo tänä vuonna kertoo meille myös runoilija Knut Kankaasta!